

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT KWALITEITSONDERZOEK NTC-VO

STICHTING NTC ONDERWIJS ARUSHA & MOSHI

School : NTC-VO St. NTC Arusha & Moshi
Plaats : Arusha/Moshi. Tanzania
BRIN-nummer : 28VP

Datum schoolbezoek : 6 en 7 februari 2018
Datum vaststelling : 18 april 2018

Inhoud

1	Inleiding 3
2	Kwaliteitsprofiel 5
3	Beschouwing 7
4	Vervolg van het toezicht 10

1 Inleiding

De Inspectie van het Onderwijs bezocht NTC voortgezet onderwijs Arusha & Moshi, Tanzania in het kader van een kwaliteitsonderzoek (KO). Daarbij heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de indicatoren van kwaliteitsaspecten op grond van het door de inspectie gehanteerde Toezichtkader PO/VO 2011. Bij dit kwaliteitsonderzoek doet de inspectie onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs door zich te richten op de kern van goed onderwijs op de school. Het gaat hierbij om indicatoren die betrekking hebben op de kwaliteitszorg, het aanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch handelen van leraren, het didactisch handelen van leraren, de afstemming op de onderwijsbehoeften van leerlingen, de actieve rol van leerlingen, het schoolklimaat, de begeleiding, de zorg, de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen.

Op grond van het kwaliteitsprofiel van de school dat naar aanleiding van een vorig inspectiebezoek is opgemaakt, op basis van risicofactoren die bij de inspectie bekend zijn of afspraken die met de school zijn gemaakt, of op basis van de informatie die door de school is toegestuurd kan de inspectie besluiten om niet alle indicatoren bij het onderzoek te betrekken. Dit is bij uw school niet aan de orde geweest.

Uw school heeft naast de schoolgids en het schoolplan geen documenten ingestuurd die op uw zelfevaluatie-activiteiten betrekking hebben.

De opzet van het onderzoek

Het kwaliteitsonderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Onderzoek en analyse van documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn;
- Analyse van documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd;
- Schoolbezoek, waarbij zowel in Moshi als Arusha alle klassen voortgezet onderwijs zijn bezocht en de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal;
- Gesprekken met de leraar over de kwaliteit van de indicatoren;
- Gesprekken met het bestuur, leerlingen en ouders.

Aan het eind van het schoolbezoek heeft de inspectie de kwaliteitsoordelen en de conclusies van het schoolbezoek besproken met de leraar. Daarbij was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig.

De inhoud van het rapport

Het onderzoek naar de kwaliteit van het onderwijs levert een kwaliteitsprofiel op van de school (hoofdstuk 2). In hoofdstuk 3 geeft de inspectie een beschouwing over de geconstateerde kwaliteit in relatie tot de context of uitgangssituatie van de school. Indien van toepassing worden in deze beschouwing ook de toegevoegde indicatoren betrokken.

In hoofdstuk 4 is het vervolgtoezicht aangegeven en worden, indien noodzakelijk, afspraken vermeld met betrekking tot wettelijke bepalingen waaraan de school niet voldoet.

2 Kwaliteitsprofiel

Het kwaliteitsprofiel geeft een overzicht van de waarderingen die de inspectie heeft toegekend aan indicatoren die betrekking hebben op belangrijke kenmerken van goed onderwijs. De met een * gemarkeerde indicatoren zijn bepalend voor de vaststelling van het vervolgtoezicht.

In de waardering is tot uitdrukking gebracht in welke mate de indicatoren bijdragen aan de kwaliteit van het onderwijs:

1. draagt niet of nauwelijks bij;
2. draagt onvoldoende bij;
3. draagt voldoende bij;
4. draagt in hoge mate bij;
5. niet te beoordelen (alleen bij Resultaten en Ontwikkeling van leerlingen). Deze waardering is gegeven indien de school over bepaalde indicatoren geen betrouwbare en valide gegevens beschikbaar heeft.

Kwaliteitsaspect 1: De opbrengsten liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie verwacht mag worden.	1	2	3	4	5
1.1 * De leerlingen behalen het opleidingsniveau dat mag worden verwacht. .			•		
1.2 * De leerlingen lopen weinig vertraging op in de opleiding.			•		

Kwaliteitsaspect 2: De aangeboden leerinhouden zijn gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen en de voorbereiding op vervolgonderwijs of arbeidsmarkt en samenleving.	1	2	3	4
2.1 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de onderbouw voldoen aan de kerndoelen				•
2.2 * De aangeboden leerinhouden Nederlandse taal in de bovenbouw zijn dekkend voor de examenprogramma's.				•
2.3 De school met taalzwakke leerlingen heeft een aanbod aan leerinhouden dat past bij de talige onderwijsbehoeften van deze leerlingen.				•

Kwaliteitsaspect 3: De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het leerstofaanbod eigen te maken.	1	2	3	4
3.1 De uitval van geplande onderwijsactiviteiten blijft beperkt.				•
3.2 Het ongeoorloofd verzuim van leerlingen is beperkt.			•	
3.3 De leerlingen maken efficiënt gebruik van de onderwijstijd.			•	

Kwaliteitsaspect 4: Het schoolklimaat wordt gekenmerkt door veiligheid en respectvolle omgangsvormen.	1	2	3	4
4.1 Ouders zijn betrokken bij de school door de activiteiten die de school daartoe onderneemt.			•	
4.7 Het personeel van de school zorgt ervoor dat de leerlingen op een respectvolle manier met elkaar en anderen omgaan.				•

Kwaliteitsaspect 5: De leraren leggen duidelijk uit, organiseren de onderwijsactiviteiten efficiënt en houden de leerlingen taakbetrokken	1	2	3	4
5.1 * De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2 * De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3 * De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Kwaliteitsaspect 6: De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.	1	2	3	4
6.1 De aangeboden leermiddelen maken afstemming mogelijk op de onderwijsbehoeften van individuele leerlingen.			•	
6.2 De leraren stemmen de instructie af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	
6.3 De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 7: De leraren volgen systematisch de vorderingen van de leerlingen.	1	2	3	4
7.1 * De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	
7.2 De leraren volgen en analyseren systematisch de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen			•	
7.3 De school gebruikt informatie van scholen en instellingen waar de leerlingen vandaan komen voor de begeleiding van de leerlingen.			•	

Kwaliteitsaspect 8: De leerlingen die dat nodig blijken te hebben, krijgen extra zorg.	1	2	3	4
8.1 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school tijdig de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.2 * De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.3 De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitsaspect 9: De school zorgt systematisch voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.	1	2	3	4
9.1 De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2 De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.		•		
9.3 De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5 De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6 De school waarborgt de kwaliteit van de examens en van andere toetsinstrumenten.			•	
9.7 De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

Naleving	ja	nee
N1b In de schoolgids is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N2b In het schoolplan is informatie opgenomen over standaard gecontroleerde onderdelen.	•	
N4a Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima.	•	

3 Beschouwing

Dit hoofdstuk beschrijft het oordeel van de inspectie over de kwaliteit van het voortgezet onderwijs op NTC-VO Stichting NTC Arusha & Moshi, Tanzania en geeft een toelichting op het kwaliteitsprofiel. Daarbij legt de inspectie zo mogelijk verbanden tussen de verschillende onderzochte indicatoren onderling en - voor zover relevant - tussen de indicatoren en de schoolcontext, de specifieke doelstellingen van de school en eerdere inspectieonderzoeken. Voor een goed begrip wordt eerst de uitgangssituatie beschreven.

Uitgangssituatie

NTC Arusha is opgericht in 1994. De school geeft les op twee locaties, in Moshi en Arusha, beide op de International School Moshi (ISM, die dus ook een campus in Arusha heeft). Het leerlingenaantal is wat aan het teruglopen, maar het bestuur verwacht dat deze trend gaat keren. Tijdens het inspectiebezoek heeft de school nog 18 leerlingen, twee leerlingen zijn onlangs teruggekeerd naar Nederland en één leerling is gestopt met de lessen. In de regio zijn veel Nederlanders en Vlamingen al langere tijd woonachtig en werkzaam, met name in de landbouw. De politieke situatie was altijd stabiel, maar door politieke onrust loopt de NTC-school terug in leerlingenaantal, dat geldt ook voor de ISM. In Arusha volgen drie leerlingen in het primair onderwijs de lessen, acht leerlingen volgen voortgezet onderwijs. In Moshi gaat het om drie, respectievelijk vier leerlingen. Op de locatie Moshi heeft de leerkracht de beschikking over een eigen lokaal, in Arusha moet er regelmatig van lokalen gewisseld worden. In Arusha is wel een eigen opslagruimte. De lessen vinden onder of buiten schooltijd plaats. Welke vorm het handigst is wordt overlegd met de ouders. Vooral praktische overwegingen spelen daarbij een rol.

Het bestuur is zich aan het vernieuwen. De voorzitter is drie jaar bestuurslid, waarvan de laatste anderhalf jaar als voorzitter. De penningmeester is ongeveer twee jaar bestuurslid, en recent is er een nieuw bestuurslid bijgekomen met een onderwijsachtergrond en ervaring met het NTC-onderwijs. Een bestuurslid dat al heel lang in functie is, is aan het terugtreden. Het bestuur is vooral voorwaardenscheppend, op het punt van huisvesting, personeelsbeleid en financiën. De leraar is formeel in dienst van de ISM, die ook de leraar huisvest. Haar werkzaamheden betreffen vooral het NTC-onderwijs en deze worden aangestuurd door het NTC-bestuur. De laatste tijd komen er ook vragen en taken vanuit de ISM.

Onlangs is de zittende leraar vertrokken omdat zij plotseling een baan elders kon krijgen. Het is het bestuur gelukt om binnen heel korte tijd een nieuwe leerkracht te vinden en snel naar Tanzania te halen.

Dat betekent ook dat het inspectiebezoek plaatsvond op een moment dat de nieuwe leerkracht zich nog aan het inwerken was.

Zoals gezegd verblijven de meeste ouders al langere tijd in de regio. Dat betekent dat bij de meeste leerlingen het Nederlandse taalniveau zich op het niveau van richting-2 bevindt. Een enkele keer komen er leerlingen uit Nederland die in relatief korte tijd weer teruggaan. De schoolpopulatie is de laatste jaren met de school meegegroeid, eerder zaten de meeste leerlingen in

het primair onderwijs, nu in het voortgezet onderwijs. Van onderop lijkt wel weer aanwas op komst. Alle leerlingen volgen het IB- programma op de dagschool (Primary en Middle Years Programme), in de examenfase maakt het vak Nederlands daar onderdeel van uit (doorgaans op B-higher niveau).

Algemeen beeld

Op een enkel verbeterpunt na vertoont het NTC-voortgezet onderwijs in Moshi en Arusha voldoende kwaliteit. Doordat de nieuwe leraar zich nog aan het inwerken is, wordt goed zichtbaar welke werkwijzen zijn geborgd en hoe belangrijk dat is voor de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs. Ook als er voldoende geborgd is, is het voor een nieuwe leraar nog niet eenvoudig om in korte tijd een NTC-school voort te zetten.

NTC Arusha en Moshi leidt in het voortgezet onderwijs vooral op voor de IB-examens, tot nu toe vooral op niveau B-higher. De resultaten zijn voldoende. Wat tot nu toe tijdens het inspectiebezoek zichtbaar is in het pedagogisch en didactisch handelen van de nieuw aangekomen leraar, wekt vertrouwen voor de toekomst. De leraar zet bestaande werkwijzen voort, maar geeft daar ook al een persoonlijke invulling aan. Tijdens het bezoek is vooral gesproken over mogelijkheden tot aanpassing van het onderwijs in de door haar gewenste richting en hoe de kwaliteit verder te verhogen. We hebben er vertrouwen in dat deze aanpassingen hun beslag zullen krijgen en zullen de school in principe over vier jaar weer bezoeken.

Toelichting

Leerresultaten

Het afgelopen jaar zijn de leerlingen geslaagd voor het IB-examen waarvoor zij opgingen. Daarmee zijn de eindexamenresultaten voldoende. Het is de moeite waard om te kijken of een enkele leerling toch niet het IB-examen Nederlands op A-niveau kan behalen.

De school heeft ook de mogelijkheid om de examens van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) af te nemen, als tussenstap, of als leerlingen tussentijds weggaan of met de Nederlandse lessen stoppen waardoor zij niet doorgaan voor het IB-examen Nederlands.

De voortgang door de leerjaren heen vertoont een normaal beeld. Leerlingen vertonen de te verwachten vooruitgang, waarbij uiteraard de taalachtergrond van de leerlingen een bepalende factor is bij het niveau waarop het Nederlands kan worden aangeboden.

Onderwijspraktijk

De leraar heeft de leerlingen nog maar een paar keer in de les gehad, en was nog volop bezig met kennismaken en uitvinden op welke wijze zij het beste het onderwijs bij de gestelde doelen en motivatie van de leerlingen kon aansluiten. Voor sommige leerlingen betekent dit gestructureerd methodisch doorwerken, andere leerlingen zijn meer gebaat bij een open benadering waarin overlegd wordt over hun leerdoelen.

Een sterk punt is in elk geval de waargenomen pedagogische benadering. Leerlingen worden met respect benaderd en uitgedaagd om over diverse onderwerpen hun mening te geven. De lessen bevatten veel mondeling taalgebruik.

Met de leraar zijn de aanwezige leermiddelen doorgenomen, om af te kunnen stemmen welke werkwijzen passend zijn bij de onderwijsbehoeften van

leerlingen. Het leerstofaanbod voldoet aan de kerndoelen en examenprogramma's en is voldoende breed om differentiatie mogelijk te maken. De school neemt binnen het voortgezet onderwijs voor de belangrijkste taaldomeinen jaarlijks landelijk genormeerde toetsen af. De school kan de doelen van het onderwijs nog meer expliciet maken, zodat de school de voortgang in de ontwikkeling beter in beeld krijgt. Dit punt gaat de leraar oppakken met ouders en leerlingen. Omdat de lessen in zeer kleine groepjes plaatsvinden is het onderwijs vrijwel individueel afgestemd. Als leerlingen extra ondersteuning nodig hebben, vindt dit direct vanuit de lesvoorbereidingen plaats. Om die reden is de leerlingenzorg als voldoende beoordeeld. De school voldoet inclusief huiswerk en cultuurevenementen aan de vereiste onderwijstijd van rond de 120 uur op jaarbasis. Van lesuitval is geen sprake, omdat er mogelijkheden tot vervanging zijn. De deelname aan lessen is als voldoende beoordeeld, maar het is goed om bij ouders blijvend aandacht te vragen dat frequente deelname aan de lessen belangrijk is voor de voortgang.

Kwaliteitszorg

Het bestuur heeft vooral een voorwaardenscheppende rol, en daaraan de handen meer dan vol. Het is in dat kader een voordeel dat de lijnen kort zijn, ook in relatie tot de ISM. Een van de bestuursleden van het NTC is tevens voorzitter van het bestuur van de ISM. Nu er ook taken vanuit de ISM op de leraar blijken af te komen is het goed om nog eens onder de loep te nemen wat nu lesgevende taken zijn, wat coördinerende taken voor het NTC-onderwijs zijn en welke taken de ISM van de leraar verwacht. Ook is het goed om opnieuw af te bakenen wat het bestuur doet en wat de leraar en dit vast te leggen. Een punt van zorg voor het bestuur is de daling van het leerlingenaantal. In elk geval vindt uitbreiding van het onderwijsaanbod plaats door volgend jaar ook het vak Nederlands ab initio (als vreemde taal) aan te bieden, als tweede taal op de ISM. We hebben besproken dat er ook uitbreidingsmogelijkheden liggen bij de jongere leerlingen, peuters en kleuters. Dat biedt ook meer kansen voor het bereiken van een taalniveau dat de aansluiting naar Nederland realiseert. Er zijn veel Nederlanders met kinderen in de regio, die potentieel vormen voor verdere groei van het leerlingenaantal. Het bestuur wil deze doelgroep beter bereiken. Zicht op de kwaliteit van het onderwijs werd tot nu toe verkregen door zich regelmatig door de leraar te laten informeren en via informele contacten met ouders over de voortgang en de kwaliteit van de lessen te spreken. De kleinschaligheid helpt hierbij, in totaal gaat het om tien Nederlandse gezinnen. Het bestuur houdt voortgangsgesprekken met de leraar. Er zijn mogelijkheden voor scholing, bijvoorbeeld door deelname van de leraar aan de regioconferentie NTC, die in maart 2018 in Kigali wordt gehouden. Het bestuur gaat bekijken of deelname aan de bijscholing van de NOB (deels) gefaciliteerd kan worden. Leerresultaten worden niet systematisch meegenomen bij de zorg om kwaliteit. Dit is een verbeterpunt, dat samenhangt met het feit dat de leerdoelen te impliciet blijven. Het is belangrijk dat ouders weten wat ze van het NTC-onderwijs kunnen verwachten en welk niveau met welke inspanningen bereikt kan worden. De school doet voldoende aan planmatige verandering en borging van werkwijzen, evenals aan verantwoording van behaalde resultaten. Ouders zijn tevreden over de communicatie vanuit het bestuur en de leraar.

4 Vervolg van het toezicht

Bij dit kwaliteitsonderzoek heeft de inspectie ook de naleving van een aantal wettelijke voorschriften over de door het bestuur vastgestelde schoolgids en het schoolplan onderzocht, zoals die voor scholen in Nederland gelden. Op basis hiervan concludeert de inspectie dat de school aan deze wettelijke bepalingen voldoet.

De bevindingen van dit kwaliteitsonderzoek leiden tot het volgende arrangement voor het vervolg van het toezicht (toezichtarrangement):

De aangetroffen kwaliteit van het onderwijs op de school vraagt geen aanpassing van de reguliere onderzoeksplanning van de inspectie. In beginsel volgt over vier jaar opnieuw een kwaliteitsonderzoek.